



Patent dodatkowy
do patentu _____

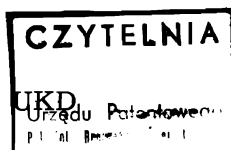
Zgłoszono: 14.V.1966 (P 114 568)

Pierwszeństwo: _____

Opublikowano: 10.III.1969

Kl. 28 a, 3

MKP C 14 c 3/28



Twórca wynalazku: mgr inż. Bolesław Krassowski
Właściciel patentu: Instytut Przemysłu Skórzanego, Łódź (Polska)

Sposób garbowania kombinowanego skór odpornych na działanie potu

1

Przedmiotem wynalazku jest sposób garbowania kombinowanego skór odpornych na działanie potu, a zwłaszcza świńskich, cielęcych, kozich, owczych i baranich, przeznaczonych na potniki i wkłady do hełmów. Sposób ten zapewnia wygarbowanym skóróm specjalne właściwości cen-
ne dla skór potnikowych, a przede wszystkim od-
porność na działanie potu oraz dużą przewiew-
ność i nasiąkliwość.

Zagadnienie zapewnienia niektórym asorty-
mentom skór odpowiedniej odporności na działanie
potu jest bardzo ważne. Dotyczy to przede wszyst-
kim skór podpodeszswowych i potnikowych, które
podczas użytkowania pod wpływem szkodliwego
działania potu ciemnieją, kurczą się zmniejsza-
jąc swą powierzchnię, ulegają deformacji, sztywnie-
ją, a po pewnym czasie stają się bardzo słabe,
podatne na rozdarcie, a niejednokrotnie nawet
pękają i kruszą się, co bardzo znacznie skraca
okres ich użytkowania.

Do znanych metod wyprawy skór potnikowych
należą sposoby garbowania roślinnego, ponieważ
potniki garbowane roślinnie nie działają szkodli-
wie na skórę ludzką i nie wywołują wysypek
alergiczych, a ponadto odznaczają się bardzo do-
brymi wskaźnikami przepuszczalności powietrza
i pary wodnej oraz nasiąkliwości wodą.

Wadą ich jest niezadowalająca odporność na
działanie potu. W zależności od przeznaczenia
rozdziela się dwa zasadnicze asortymenty skór

2

potnikowych garbowania roślinnego: skóry pot-
nikowe apreturowane i skóry potnikowe natural-
ne. Potniki apreturowane bardzo dobrze zabez-
pieczają nakrycie głowy przed niszczącym dzia-
łaniem potu, ale nie są nasiąkliwe i przewiewne
i dlatego nie mogą być stosowane w tych przy-
padkach, w których względy higieniczne i zdro-
wotne wymagają odprowadzenia wydzielanego po-
tu za pośrednictwem potnika.

Potniki ze skór potnikowych naturalnych, pro-
dukowanych według dotychczas znanych i stoso-
wanych metod wyprawy roślinnej lub roślinno-
syntanowej, odznaczają się wprawdzie bardzo
dużą nasiąkliwością i przewiewnością nie wyka-
zują jednak dostatecznej odporności na działanie
potu i podczas użytkowania ciemnieją, kurczą
się, deformują i sztywnieją oraz stają się bardzo
słabe, co znacznie obniża ich wartość.

Powyższe wady usuwa sposób garbowania kom-
binowanego skór według wynalazku, polegający
na wstępnym zagarbowaniu odwapnionej i spi-
klowanej uprzednio golinzy świńskiej, cielęcej,
koziej, owczej czy baraniej za pomocą od 1,0 do
4,0% garbnika syntetycznego lub od 0,5 do 2,0%
Cr₂O₃ (trójtlenku chromowego) w postaci brzez-
ki chromowej o zasadności około 42°Sch., właści-
wym garbowaniu ekstraktem sumakowym uży-
tym w ilości od 8,0 do 14% na ciężar zagarbow-
anej golinzy w przypadku stosowania garbnika
syntetycznego lub 5,0 do 16% w przypadku sto-

sowania brzezki chromowej i ostatecznym dogarbowaniu za pomocą 0,5—1,5% tlenku glinowego w postaci zasadowych soli glinowych.

Zagarbowanie wstępne ma na celu przygotowanie goliżny do prawidłowego i szybkiego przeprowadzenia garbowania właściwego włącznie przy użyciu ekstraktu sumaka, którego wiązanie z kolegenem charakteryzuje się największą wśród garbników roślinnych odpornością na działanie potu. Zastosowanie dogarbowania glinowego nie tylko podnosi temperaturę skurczu skór powyżej 100°C i zwiększa jeszcze bardziej ich odporność na działanie potu, ale wpływa również bardzo korzystnie na inne ich właściwości, jak pulchność, miękkość, przewodność i nasiąkliwość, a więc cechy bardzo istotne dla skór potnikowych.

Skóry na potniki i wkłady do hełmów wygarbowane sposobem według wynalazku charakteryzuje temperatura skurczu powyżej 110°C, przepuszczalność pary wodnej około 600 i przepuszczalność powietrza ponad 1200. Posiadają one wysoką odporność na działanie potu i praktycznie nie zmieniają prawie wcale swoich właściwości podczas ich użytkowania, zachowując przez cały czas pierwotny kolor, kształt, miękkość, chłonność i pełne właściwości higieniczne, co znacznie przedłuża okres ich użytkowania.

Przykład I. Skóry świńskie, cielęce, kozie, owcze lub baranie przeznaczone na potniki, po normalnej obróbce w warsztacie mokrym, całkowitym odwapnieniu i wytrawieniu oraz spikowaniu, jak to przewiduje dla skór potnikowych sposób garbowania roślinnego, poddaje się zagarbowaniu wstępnemu w 1/3 zużytej kąpieli piklującej uzupełnionej 2/3 wody o temperaturze 18—20°C za pomocą 2% garbnika syntetycznego Rotaniny M i 15% obrobionej brzezki sumakowej o gęstości około 4°Bé.

Po 3 godzinach przekłada się skóry do kąpieli garbującej, którą stanowi 250% roztworu obrobionej brzezki sumakowej o gęstości około 2°Bé i obraca przez 2—3 godziny. Następnego dnia dodaje się do kąpieli garbującej 1,5% garbnika syntetycznego i podnosi jej stężenie do 4°Bé i garbuje nadal skóry, podnosząc co dzień stężenie kąpieli garbującej świeżą brzezka sumakową do 4°Bé, aż do uzyskania całkowitego przegarbowania, co trwa 3—4 dni. Łącznie zużycie ekstraktu sumakowego wynosi 10%. Po 2—3 dniowym odleżeniu skór, wyżęciu i ostruganiu do wymaganej grubości, wybiela się je i natłuszcza w sposób normalnie przyjęty w przemyśle i po 1 dniu odleżenia dogarbowuje na sucho w bębnie w ciągu 1 godziny za pomocą 0,8% Al_2O_3 w postaci zasadowego octanu glinowego. Dogarbowane skóry potnikowe wykończa się metodą stosowaną w przemyśle do skór potnikowych garbowania roślinnego.

Przykład II. Skóry świńskie, cielęce, kozie, owcze lub baranie przeznaczone na potniki, po normalnej obróbce w warsztacie mokrym, całkowitym odwapnieniu i wytrawieniu oraz spikowaniu, jak to przewiduje dla skór potnikowych system garbowania roślinnego, poddaje się zagarbowaniu wstępnemu w zużytej kąpieli piklującej za pomocą 1,5% Cr_2O_3 w postaci brzezki chromowej o zasadowości około 42°Sch. Po 4-ch godzinach garbowania stępią się kąpiel garbującą, dozując rozpuszczone w 20% wody: 0,4% sody kalcynowanej i 0,8% siarczynu sodowego 7-mio wodnego w ciągu 3—4 godzin. Następnie skóry wyklada się na kozły do odleżenia przez 2 dni, wyżyma, struga do wymaganej grubości, płucze w wodzie bieżącej, zobojętnia za pomocą 0,5% sody oczyszczonej, płucze i garbuje w świeżej kąpieli w ciągu 3—4 godzin, stosując 5% ekstraktu sumakowego. Wygarbowane skóry wyklada się na kozły do następnego dnia, wybiela i natłuszcza w sposób normalnie przyjęty w przemyśle i po jednodniowym odleżeniu dogarbowuje na sucho w bębnie w ciągu 1 godziny za pomocą 0,8% Al_2O_3 w postaci zasadowej soli glinowej. Dogarbowane skóry potnikowe wykończa się metodą przewidzianą w przemyśle dla skór potnikowych garbowania roślinnego.

Zastrzeżenia patentowe

1. Sposób garbowania kombinowanego skór odpornych na działanie potu, a zwłaszcza świńskich, cielęcych, kozich, owczych i baranich przeznaczonych na potniki i wkłady do hełmów, **znamienny tym**, że do wstępnego zagarbowania goliżny używa się garbników syntetycznych lub zasadowych soli chromowych, a do garbowania właściwego ekstraktu sumakowego, zaś do dogarbowania używa się zasadowych soli glinowych.
2. Sposób garbowania kombinowanego skór według zastrz. 1, **znamienny tym**, że przy zagarbowaniu syntanowym stosuje się do zagarbowania od 1,0—4,0% garbnika syntetycznego, do garbowania właściwego 8,0—14,0% ekstraktu sumakowego, a do dogarbowania 0,5—1,5% Al_2O_3 w postaci zasadowych soli glinowych na ciężar goliżny.
3. Sposób garbowania kombinowanego skór według zastrz. 1, **znamienny tym**, że przy zagarbowaniu chromowym stosuje się do zagarbowania od 0,5—2,0% Cr_2O_3 w postaci brzezki chromowej o zasadowości około 42°Sch, do garbowania właściwego od 5,0—10,0% ekstraktu sumakowego, a do dogarbowania od 0,5—1,5% Al_2O_3 w postaci zasadowych soli glinowych na ciężar goliżny.